

- Како оцењујемо билатералну сарадњу Србије и Јапана?

Србија и Јапан имају традиционално добре и пријатељске односе. У овој 2012. навршено је 130 година од прве преписке краља Милана Обреновића и цара Меиђија, што је у обе државе обележено низом пригодних манифестација. Србија је једна од ретких земаља које могу да се похвале таквим јубилејом у сарадњи са Јапаном. Свакако постоји обострана жеља да се односи даље унапређују у свим сегментима. Јапан сматра да је Србија по положају, људским, привредним и природним потенцијалима кључна земља у региону ЈИЕ. Јапан је највећи појединачни донатор Србије и један од најзначајнијих партнера у Азији.

Једино отворено питање између Србије и Јапана односи се на чињеницу да је Јапан признао једнострано проглашену независност Косова.

- Какви су утисци МСП И. Мркића о Јапану, имајући у виду да је МСП И. Мркић службовао као амбасадор у Јапану?

У Јапану сам као амбасадор провео скоро пет година. Мојој породици и мени је било веома лепо и из те земље носимо најбоље могуће утиске. Рад у Јапану био је и прилика да научим много о тој изузетној земљи. Пет година није довољно да би се обишло и видело само оно најбитније у Јапану, с обзиром на богатство историје, традиције и културе. Јапан је фасцинантна земља, како по својој традицији, тако и по својим савременим достигнућима. Током свог боравка уверио сам се да постоји много сличности између нас Срба и Јапанаца, што отвара пут за још бољу и ближу сарадњу са овом земљом од које се много тога може научити.

- У којим областима и делатностима би Србија и Јапан могли да додатно прошире сарадњу? На који начин привући инвестиције из Јапана и повећати извоз из Србије у Јапан?

Значајно је проширити сарадњу у свим сегментима. Ниједна област није ни мала ни безначајна. Не треба посматрати Јапан само као државу високософистициране технологије. Нашој земљи, наравно, помоћ и сарадња у тој области јако много значи, али и ми имамо шта да понудимо Јапану. Туризам је, на пример, оно шта би за Јапан могло бити веома атрактивно, посебно наши историјски локалитети, села и наши пољопривредни производи. Трудимо се да пласирамо наше производе тамо. Учествујемо на највећем сајму хране - Foodex и увек смо веома запажени.

Јапан је Србији одобрио јенски кредит за пројекат „Одсумпоравање димних гасова у ТЕ Никола Тесла“ у вредности од 28,2 млрд јена (око 260 мил. евра) који је званично ступио на снагу 29.2.2012. године. За јенски кредит је 2009. пријављен и пројекат „Решавање проблема отпадних вода у Граду Београду“ у вредности од 200 мил. евра. Процедура је фази израде пројектне документације према условима јапанске Владе. Тај кредит, који је одобрен по изузетно повољним условима практично представља поклон, омогућује бољи квалитет живота наших грађана.

Као развијена земља са популацијом од 130 милиона становника и БДП од приближно 46 хиљада долара по становнику, Јапан представља изузетно привлачно, али и веома захтевно, тржиште за пласман свих врста роба, нарочито у области широке потрошње, за

извоз опреме и машина и других технологија и производа корпоративном али и у државном сектору.

У условима изузетно јаке међународне конкуренције на јапанском тржишту наша земља је суочена са великим изазовима. У 2011. години, на листи од 169 земаља у које српска привреда извози своју робу, Јапан је био на 70. месту, односно на 29. месту од 201 земље из којих Србија увози разне производе. Извоз у Јапан представља 0,78% укупног извоза наше земље у 2011. години. Тренд извоза у Јапан значајно се поправља, али је наш дефицит и даље изузетно висок. За првих девет месеци ове године вредност извоза у Јапан достигла је 2,8 милиона долара, а увоз је био око 106,9 милиона долара. Највећи продор у претходном периоду оствариле су компаније које се баве производњом замрзнутог воћа, пре свега малина (које су вероватно најквалитетније на свету) и купина. Из Јапана „традиционално“ увозимо аутомобиле, специјалне машине, електронске уређаје, хемијске препарате и лекове.

Свакако желим да истакнем да је Јапан у протеклој деценији пружао значајну бесповратну помоћ нашој земљи за обнову основних школа, транспортни систем, као и донације у здравству. Укупна бесповратна помоћ Јапана нашој земљи од 1998. до 2008. износила је 113,7 мил. евра, што чини Јапан једним од највећих појединачних донатора. Износ је још већи уколико се ту урачуна и отпис дуга од 84 мил. евра у оквиру Париског клуба поверилаца. Влада Републике Србије је, после катастрофалног земљотреса и цунамија који је Јапан погодио марта 2011. године, као помоћ упутила Јапану 50 милиона динара (око 680 000 УСД), чиме је Србија 9. донатор из Европе, односно 18. донатор имајући у виду све државе.

Прва јапанска инвестиција (преко 100 мил. евра) у РС је куповина Дуванске индустрије Сента од стране "Japan Tobacco International" 2006. У току 2010. реализован је пројекат компанија „Asahi Food and Healthcare“ и „Mitsui Co“ за производњу екстракта квасца у „Alltech-Fermin“, Сента, у вредности од 25 милиона евра. Компанија „Panasonic“ је 2010. у Свилајнцу основала предузеће за производњу компоненти за расветна тела. Почетна инвестиција за овај производни погон била је око 580 хиљада евра, а најављена је укупна инвестиција од 15 мил. евра. JBIC је одобрио средстава за израду студије изводљивости за пројекат „Mitsubishi Heavy Industry“ за изградњу ветрофарме „Кривача“ код Голупца у вредности од 100 мил. евра.

Простор за интензивнију сарадњу постоји у областима енергетике, енергетске опреме, заштите животне средине, производње енергије из обновљивих извора и биоенергије, производње компонената за ауто индустрију, електронику, ИТ.

Иако је Јапан у погледу страних улагања махом окренут азијском региону, а Европу претежно посматра као тржиште за пласман својих производа, Србија представља значајну дестинацију за продор на тржиште југоисточне Европе управо у областима које се подударају са стратешким гранама наше привреде.